

Laidiens: 22.06.2007., Nr. 100

Ministru kabineta noteikumi Nr.404

Rīgā 2007.gada 19.jūnijā (prot. Nr.36 35.§)

Dabas resursu nodokļa aprēķināšanas un maksāšanas kārtība un kārtība, kādā izsniedz dabas resursu lietošanas atļauju

Izdoti saskaņā ar Dabas resursu nodokļa likuma 4.panta trešās daļas 1. un 2.punktu, 4.panta ceturto daļu, 12.panta otro daļu, 14.pantu, 15.panta pirmo daļu, 16.panta otro daļu, 17.pantu, 20.pantu, 23.panta sestās daļas 1. un 2.punktu, 24.panta trešās daļas 1., 2., 3., 4. un 5.punktu, 27.panta pirmās daļas 1., 2. un 3.punktu

I. Vispārīgie jautājumi

1. Noteikumi nosaka:

- 1.1. dabas resursu, piesārņojošo vielu, atkritumu un radioaktīvo vielu klasifikāciju un atbilstību dabas resursu nodokļa (turpmāk – nodoklis) likmju grupām;
- 1.2. videi kaitīgu preču klasifikāciju, tehniskos raksturojumus un atbilstību nodokļa likmju grupām;
- 1.3. preču un izstrādājumu iepakojumu, ko neapliek ar nodokli;
- 1.4. kārtību, kādā izsniedz dabas resursu lietošanas atļauju, lai varētu saimnieciskajā darbībā izmantot dabas resursus, kuri iegūti pazemes un virszemes būvju būvniecībā, virszemes ūdensobjektu ierīkošanā, to gultnes tīrīšanā vai padziļināšanā, kā arī lai varētu izmantot saimnieciskajā darbībā iegūtos derīgos izrakteņus, par kuriem nav samaksāts nodoklis;
- 1.5. kārtību, kādā piemērojama nodokļa likme par kārtējā taksācijas periodā ģeoloģiskajās struktūrās iesūkņēto dabasgāzes vai siltumnīcefekta gāzu apjomu;
- 1.6. piesārņojuma veida un apjoma deklarācijas veidlapas paraugu un veidlapā iekļaujamo informāciju, kā arī veidlapas aizpildīšanas un iesniegšanas kārtību (C kategorijas piesārņojošām darbībām);
- 1.7. oglekļa dioksīda (CO₂) emisijas apjoma aprēķināšanas kārtību;
- 1.8. kārtību, kādā aprēķināms nodoklis par stacionāras tehnoloģiskas iekārtas emitēto siltumnīcefekta gāzu apjomu, kas nav ietverts nodoto emisijas kvotu skaitā;
- 1.9. kārtību, kādā piemērojama nodokļa likme par parka vīngliemežu (*Helix pomatia* L.) vākšanu tālākai saimnieciskai izmantošanai;
- 1.10. videi kaitīgu preču svaru apliecinājošus uzskaites dokumentus un tajos iekļaujamo informāciju;

- 1.11. videi kaitīgu preču svara noteikšanas metodes, ja nodokļa maksātāja rīcībā nav nepieciešamo videi kaitīgu preču svaru apliecināšu uzskaites dokumentu;
- 1.12. iepakojuma materiāla veidu un svaru apliecināšus uzskaites dokumentus un tajos iekļaujamo informāciju;
- 1.13. institūciju, kura izsniedz atzinumu par iepakojuma materiāla un vienreiz lietojamo galda trauku un piederumu (turpmāk – trauki) materiāla veidu un svaru, ja nodokļa maksātāja rīcībā nav nepieciešamo iepakojuma materiāla vai vienreiz lietojamo trauku materiāla veidu un svaru apliecināšu uzskaites dokumentu;
- 1.14. iepakojuma materiāla veida un svara noteikšanas metodes, ja nodokļa maksātāja rīcībā nav iepakojuma materiāla veidu un svaru apliecināšu uzskaites dokumentu;
- 1.15. pieļaujamās novirzes no iepakojuma un vienreiz lietojamo trauku svara normas, ja svaru pamato ar uzskaites dokumentiem;
- 1.16. vienreiz lietojamo trauku materiāla veida un svara noteikšanas metodes, ja nodokļa maksātāja rīcībā nav vienreiz lietojamo trauku materiāla veidu un svaru apliecināšu uzskaites dokumentu;
- 1.17. kārtību, kādā uzskaita iegūto vai izmantoto dabas resursu veidu un apjomu, vides piesārņojumu un videi kaitīgas preces, iepakojumu, vienreiz lietojamās traukus un radioaktīvās vielas;
- 1.18. nodokļa aprēķināšanas un samaksas kārtību;
- 1.19. pārskata veidlapas paraugu par aprēķināto dabas resursu nodokli (turpmāk – pārskats) un tās aizpildīšanas un iesniegšanas kārtību.
2. Valsts ieņēmumu dienesta teritoriālā iestāde 10 dienu laikā pēc pārskata (1.pielikums) saņemšanas un nodokļa samaksas pilnā apmērā pārskaita iemaksātā nodokļa summu attiecīgās vietējās pašvaldības vides aizsardzības speciālajā budžetā atbilstoši Dabas resursu nodokļa likuma (turpmāk – likums) 28.pantā noteiktajam sadalījumam.
3. Valsts vides dienesta reģionālā vides pārvalde (turpmāk – reģionālā vides pārvalde) līdz kārtējā ceturkšņa beigām iesniedz Valsts ieņēmumu dienesta teritoriālajā iestādē vai Lielo nodokļu maksātāju pārvaldē (turpmāk – Valsts ieņēmumu dienesta teritoriālā iestāde) atbilstoši nodokļu maksātāju reģistrācijas vietai precizētu nodokļa maksātāju sarakstu, norādot piešķirto limitu apjomu dabas resursu ieguvei, realizācijai, lietošanai un vides piesārņošanai.
4. Valsts ieņēmumu dienests līdz nākamā ceturkšņa pirmā mēneša pēdējam datumam informē Valsts vides dienestu par iepriekšējā ceturksnī samaksāto nodokli atbilstoši valsts budžeta ieņēmumu klasifikācijai.
5. Informācijas apmaiņa starp Valsts ieņēmumu dienestu un Valsts vides dienestu notiek, pamatojoties uz starpresoru vienošanos.

II. Dabas resursu lietošanas atļaujas izsniegšanas kārtība

6. Dabas resursu lietošanas atļauju (2.pielikums) izsniedz to dabas resursu izmantošanai saimnieciskajā darbībā, kas iegūti, veicot likuma 12.panta otrajā daļā minētās darbības. Dabas resursu lietošanas atļauju uz laiku līdz trim gadiem izsniedz Valsts vides dienesta reģionālā vides pārvalde, kuras teritorijā ir iegūti dabas resursi.
7. Lai saņemtu dabas resursu lietošanas atļauju, nodokļa maksātājs iesniedz reģionālajā vides pārvaldē šādus dokumentus (papīra formā vai elektroniski):
 - 7.1. iesniegumu, kurā ietverta šāda informācija:
 - 7.1.1. paredzētais saimnieciskajā darbībā izmantojamais dabas resursu veids (atbilstoši likuma 1.pielikumam);

7.1.2. paredzētais saimnieciskajā darbībā izmantojamais dabas resursu apjoms;

7.1.3. dabas resursu atrašanās vieta un saimnieciskā darbība, kurā ir iegūti dabas resursi (atbilstoši likuma 12.panta otrajai daļai);

7.2. zemes īpašumtiesības vai lietošanas tiesības apliecinošus dokumentus, kas pamato tiesības realizēt dabas resursus;

7.3. dokumentus, kuros noteikts saimnieciskajā darbībā iesaistīto dabas resursu veids un faktiskais apjoms;

7.4. teritorijas karti (mērogā 1:10000 vai lielākā), kurā norādīta dabas resursu atrašanās vieta.

8. Ja nav iesniegti visi šo noteikumu 7.punktā minētie dokumenti, reģionālā vides pārvalde 14 dienu laikā pēc iesnieguma saņemšanas papīra formā vai elektroniski informē iesniedzēju par nepieciešamo papildinformāciju. Par iesnieguma pieņemšanas dienu uzskata dienu, kad nodokļa maksātājs ir iesniedzis visus nepieciešamos dokumentus.

9. Dabas resursu lietošanas atļauju izsniedz, ievērojot šādu kārtību:

9.1. dabas resursu lietošanas atļaujas pretendents uzrāda:

9.1.1. pasi – fiziskā persona;

9.1.2. dokumentu, kas apliecina, ka juridiskās personas pārstāvis ir pilnvarots saņemt dabas resursu lietošanas atļauju juridiskās personas vārdā, ja personai Uzņēmumu reģistrā nav reģistrētas juridiskās personas pārstāvības tiesības, – juridiskās personas pārstāvis;

9.2. dabas resursu lietošanas atļaujas izsniedzējs atļauju reģistrē dabas resursu lietošanas atļauju izsniegšanas žurnālā (papīra formā vai elektroniski);

9.3. vienu dabas resursu lietošanas atļaujas eksemplāru izsniedz atļaujas saņēmējam, otrs – glabājas pie atļaujas izsniedzēja.

10. Izsniedzot dabas resursu lietošanas atļauju vai pieņemot lēmumu par atteikumu izsniegt dabas resursu lietošanas atļauju, reģionālā vides pārvalde pamatojas uz iesniegto informāciju un tās izvērtējumu. Reģionālā vides pārvalde ir tiesīga atteikt pretendenta dabas resursu lietošanas atļauju šādos gadījumos:

10.1. iesniegtie dokumenti ir neprecīzi vai kļūdaini, un pretendents nevar sniegt attiecīgu paskaidrojumu par to saturu;

10.2. pretendents iepriekšējās dabas resursu lietošanas atļaujas darbības laikā pārkāpis normatīvajos aktos noteiktos dabas resursu lietošanas noteikumus.

11. Ja dabas resursu lietošanas atļaujas pretendents neizņem atļauju 30 dienu laikā pēc tās sagatavošanas maksimālā termiņa beigām, atļauju anulē.

12. Pēc dabas resursu lietošanas atļaujas derīguma termiņa beigām atļauju var pagarināt. Iesniegumu par dabas resursu lietošanas atļaujas derīguma termiņa pagarināšanu iesniedz vismaz divus mēnešus pirms iepriekšējās dabas resursu lietošanas atļaujas derīguma termiņa beigām.

13. Lai pieņemtu lēmumu par dabas resursu lietošanas atļaujas derīguma termiņa pagarināšanu, reģionālā vides pārvalde ir tiesīga pieprasīt pretendenta atkārtoti iesniegt atsevišķus šo noteikumu 7.punktā minētos dokumentus.

14. Ja dabas resursu lietošanas atļauja ir nozaudēta, reģionālā vides pārvalde pēc atļaujas īpašnieka pieprasījuma saņemšanas (papīra formā vai elektroniski) izsniedz atļaujas dublikātu. Ja dabas resursu lietošanas atļaujas īpašnieks maina nosaukumu vai juridisko statusu, dabas resursu lietošanas atļauju pārreģistrē.

15. Dabas resursu lietošanas atļauju anulē, ja atļaujas īpašnieks tās derīguma termiņa laikā ir pārkāpis ar vides jomu saistītajos normatīvajos aktos un dabas resursu lietošanas atļaujā noteiktos dabas resursu lietošanas nosacījumus. Lēmumu par dabas resursu lietošanas atļaujas anulēšanu pieņem reģionālā vides pārvalde.

16. Ja dabas resursu lietošanas atļauja ir anulēta, pretendents to atkārtoti piešķir šajos noteikumos noteiktajā kārtībā.

17. Reģionālās vides pārvaldes lēmumu var apstrīdēt Vides pārraudzības valsts birojā. Vides pārraudzības valsts biroja lēmumu var pārsūdzēt tiesā Administratīvā procesa likumā noteiktajā kārtībā.

18. Nodokļa maksātājs, kas izmanto likuma 12.panta otrajā daļā noteiktajās saimnieciskajās darbībās iegūtos dabas resursus, katru gadu līdz 10.janvārim papīra formā vai elektroniski iesniedz reģionālajā vides pārvaldē pārskatu par iepriekšējā gadā saimnieciskajā darbībā izmantotajiem dabas resursiem. Nodokli nodokļa maksātājs aprēķina, pamatojoties uz pārskatā norādīto dabas resursu veidu un apjomu. Nodokļa maksātājs nodrošina saimnieciskajā darbībā izmantoto dabas resursu veida un apjoma uzskaiti.

III. Nodoklis par dabas resursu ieguvu un lietošanu un piesārņojošo vielu emisiju

19. Nodokli par dabasgāzes vai siltumnīcefekta gāzu iesūkņēšanu ģeoloģiskajās struktūrās nodokļa maksātājs aprēķina par taksācijas periodā faktisko iesūkņēto dabasgāzes vai siltumnīcefekta gāzu apjomu.

20. Nodokļa aprēķināšanai lietojamā pazemes ūdeņu resursu klasifikācija atbilstoši likuma 2.pielikumā minētajiem ūdeņu veidiem noteikta šo noteikumu 3.pielikumā. Pazemes ūdeņu atbilstību likuma 2.pielikumā un šo noteikumu 3.pielikumā noteiktajam pazemes ūdeņu veidam nosaka, izmantojot ūdens ieguves urbuma pases datus vai monitoringa analīžu datus par pazemes ūdeņu kvalitāti. Ja pazemes ūdeņu ķīmiskā sastāva un specifisko īpašību atsevišķie rādītāji atbilst dažādu šo noteikumu 3.pielikumā noteikto vērtību rādītājiem, pazemes ūdeni klasificē kā zemākās vērtības pazemes ūdeni.

21. Iegūtā ūdens diennakts apjomu aprēķina, veicot ieguves apjomu mērījumus un uzskaiti viena kalendāra mēneša laikā un aprēķinot vidējo ieguves apjomu.

22. Nodokļa aprēķināšanai lietojamā ūdeņus piesārņojošo vielu klasifikācija atbilstoši likuma 5.pielikumā minētajām bīstamības klasēm noteikta šo noteikumu 4.pielikumā.

23. Nodokli par dabas resursu ieguves un lietošanas un vides piesārņojuma faktisko veidu un apjomu nodokļa maksātājs aprēķina saskaņā ar nodokļa likmēm, pamatojoties uz dabas resursu ieguves, lietošanas un vides piesārņojuma uzskaites datiem, analīžu datiem vai aprēķiniem un attiecīgajā atļaujā vai zemes dziļu izmantošanas licencē noteiktajiem limitiem.

24. Limitus dabas resursu ieguvei un lietošanai un piesārņojošo vielu emitēšanai vidē nosaka vides normatīvajos aktos minētajās atļaujās un zemes dziļu izmantošanas licencēs katram dabas resursu un piesārņojuma veidam atsevišķi.

25. Nodokli aprēķina katram dabas resursu vai vides piesārņojuma veidam atsevišķi.

26. Nodokli par dabas resursu ieguvu un lietošanu un vides piesārņošanu limitos noteiktajos apjomos nodokļa maksātājs aprēķina atbilstoši likuma pielikumos noteiktajām nodokļa likmēm.

27. Ja atļaujā piesārņojošo vielu emitēšanai vidē nav norādīts limits, nodokli par visu piesārņojošās vielas apjomu aprēķina kā par piesārņojošās vielas emisiju limita ietvaros un pārskatā izdara atzīmi “bez limita”. C kategorijas piesārņojošām darbībām nodokli par visu piesārņojošo vielu apjomu aprēķina pēc nodokļa likmēm kā par piesārņojošo vielu emisijām limita ietvaros un pārskatā izdara atzīmi “bez limita”.

28. Nodokli par atkritumu apglabāšanu izgāztuvēs un poligonos, kuros nav uzstādīti svāri, aprēķina par apglabāto atkritumu tilpumu nesaspīstā veidā, pamatojoties uz uzskaites datiem un ierēķinot speciālā iepakojuma (arī konteineru), balastvielu, stabilizatoru un citu piejaukumu apjomu (tilpumu).

29. Ja būvmateriālu atkritumus, kas satur azbestu saistītā veidā, apglabā sadzīves atkritumu poligonos atbilstoši normatīvajiem aktiem par atkritumu poligonu ierīkošanu, atkritumu poligonu un izgāztuvju apsaimniekošanu, slēgšanu un rekultivāciju, par šo atkritumu apglabāšanu piemēro tādu pašu nodokļa likmi kā par sadzīves atkritumu apglabāšanu poligonos un izgāztuvēs, kurās ir uzstādīti svāri.

30. Nodokļa maksātājs nodokļa maksājumus par dabas resursu ieguvī un lietošanu virs limitos noteiktajiem apjomiem un virslimita piesārņojumu aprēķina, sākot ar dienu, kad pārsniegts limits vai beidzies atļaujas vai licences derīguma termiņš.

31. Likuma 4.pielikumā noteiktajām oglekļa dioksīda (CO₂) emisijām nenosaka limitus. Nodokli par visu oglekļa dioksīda (CO₂) emisijas apjomu aprēķina kā par oglekļa dioksīda (CO₂) emisiju limita ietvaros un pārskatā izdara atzīmi “bez limita”.

32. Nodokli par oglekļa dioksīda (CO₂) emisijas apjomu no stacionāras tehnoloģiskas iekārtas nodokļa maksātājs aprēķina, summējot emisijas apjomu, kas rodas, sadedzinot kurināmo, un emisijas apjomu, kas rodas no izejvielām un palīgmateriāliem specifiskos ražošanas procesos.

33. Oglekļa dioksīda (CO₂) emisiju aprēķina katram kurināmā, izejvielas un palīgmateriāla veidam atsevišķi.

34. Emisijas apjomu (tonnās) no iekārtām, kurās oksidē kurināmo (jebkura cieta, šķidra vai gāzveida degoša viela, izņemot atkritumus), lai iegūtu enerģiju (turpmāk – sadedzināšanas iekārta), aprēķina, reizinot patērētā kurināmā apjomu (tonnās vai kubikmetros) ar zemākā sadegšanas siltuma faktoru (teradžoulos uz tonnu vai teradžoulos uz kubikmetru), emisijas faktoru (tonnās CO₂ uz teradžoulu) un oksidācijas faktoru.

35. Emisijas apjomu (tonnās) no iekārtas metāla rūdu (arī sulfīda rūdu) apdedzināšanai un kausējumu iegūšanai, iekārtas čuguna vai tērauda pirmreizējai vai atkārtotai kausēšanai (ieskaitot nepārtraukto izliešanu), iekārtas klinkera cementa ražošanai rotācijas krāsnīs, iekārtas kaļķu ražošanai rotācijas vai citu veidu krāsnīs, iekārtas stikla (arī stikla šķiedras) ražošanai, iekārtas apdedzināto māla izstrādājumu (arī jumta kārniņu, ķieģeļu, ugunsizturīgo ķieģeļu, flīžu, krāsns podiņu vai porcelāna) ražošanai, iekārtas celulozes ražošanai no koksnes vai citām šķiedrvielām, iekārtas papīra vai kartona ražošanai aprēķina, reizinot patērēto izejvielu, palīgmateriālu vai saražotās produkcijas apjomu (tonnās) ar emisijas faktoru (tonnās CO₂ uz tonnu izejvielas, tonnās CO₂ uz tonnu palīgmateriāla vai tonnās CO₂ uz tonnu saražotās produkcijas) un pārvēršanas faktoru.

36. Kurināmā, izejvielu un palīgmateriālu patēriņu nosaka, izmantojot mērierīces, ar kurām izmēra to apjomu tieši pirms ievadīšanas stacionārā tehnoloģiskā iekārtā, vai novērtējot materiālu krājumu izmaiņas pārskata periodā, kuras aprēķina, summējot materiālu krājumu apjomu pārskata perioda sākumā un materiālu apjomu, kas iegādāts pārskata perioda laikā, un atņemot materiālu krājumu apjomu pārskata perioda beigās, kā arī atņemot materiālu apjomu, kas lietots citiem mērķiem (transportam vai tālākpārdošanai).